

Cuprins

Abrevieri.....	XIII
Capitolul I. Dreptul financiar public. Noțiuni. Izvoare. Norme	1
Noțiunea de fonduri publice	1
Secțiunea 1. Dreptul financiar public. Noțiune. Denumire.	
Obiect de studiu	1
Secțiunea a 2-a. Reglementare	3
§1. Acte normative incidente. Componenta europeană cu aplicabilitate directă.....	3
§2. Legile incidente în materia finanțelor publice – legi ordinare	5
§3. Rațiunea structurării unei set complex de reglementări în ceea ce privește fondurile publice	8
Secțiunea a 3-a. Noțiunea de fonduri publice. Criteriile de identificare a fondurilor publice.....	10
§1. O definiție legală incompletă. Limitele perspectivei economice.....	10
§2. Perspectiva juridică. Criteriul principal și criteriile secundare de identificare a fondurilor publice.....	13
Capitolul II. Bugetele publice. Ordonatorii de credite	17
Secțiunea 1. Bugetul public. Noțiune. Sistemul unitar de bugete publice.....	17
§1. Noțiunea de buget public	17
§2. Sistemul unitar de bugete publice.....	18
§3. Bugete funcționale.....	20
Secțiunea a 2-a. Structura bugetelor publice	23
§1. Structura generală.....	23
§2. Soldul bugetar.....	23
§3. Structura bugetului local.....	25
Secțiunea a 3-a. Componenta bugetelor publice	26
§1. Categoriile de venituri publice	26
1.1. Veniturile bugetare ordinare	26
1.2. Veniturile bugetare extraordinare	29
§2. Categoriile de cheltuieli publice	30
Secțiunea a 4-a. Ordonatorii de credite	31
§1. Noțiune	31
§2. Categoriile de ordonatori de credite	31
§3. Delegarea atribuțiilor de ordonator de credite	32
Secțiunea a 5-a. Procedura bugetară	32
Capitolul III. Principiile bugetare.....	34
Secțiunea 1. Reglementare. Distincția dintre „principiile politicii fiscal-bugetare” și „principiile procedurii bugetare”	34
Secțiunea a 2-a. Principiile bugetare	36

§1. Principiul unității bugetare	36
§2. Principiul universalității bugetare.....	41
2.1. Principiul necompensării	42
2.2. Principiul neafectării veniturilor.....	42
§3. Principiul anualității	44
§4. Principiul specializării bugetare	52
§5. Principiul publicității	57
§6. Principiul unității monetare	62
§7. Principiul echilibrului bugetar	63
7.1. Principiul echilibrului bugetar în cazul bugetului de stat	64
7.2. Principiul echilibrului bugetar în cazul bugetelor locale	71
Secțiunea a 3-a. Principii specifice bugetelor locale	74
§1. Principiul solidarității	75
§2. Principiul autonomiei financiare locale	77
§3. Principiul proporționalității	81
§4. Principiul consultării.....	81
Capitolul IV. Elaborarea proiectelor bugetelor publice.....	83
Secțiunea 1. Elaborarea proiectului bugetului de stat și a proiectului bugetului asigurărilor sociale de stat.....	83
§1. Stabilirea Cadrului bugetar pe termen mediu	84
1.1. Previzunile macroeconomice și bugetare (cadru macroeconomic).....	85
1.2. Strategia fiscal-bugetară	86
§2. Metodologia de elaborare a bugetului. Scrisoarea-cadru.....	87
§3. Elaborarea proiectelor de bugete publice.....	87
§4. Transmiterea proiectelor de bugete la Parlament.....	88
§5. Calendarul bugetar în anii în care au loc alegeri parlamentare generale.....	89
§6. Observații generale privind elaborarea proiectelor de bugete centrale	90
Secțiunea a 2-a. Elaborarea proiectului bugetului local	91
Capitolul V. Aprobarea bugetelor publice	95
Secțiunea 1. Aprobarea bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat.....	95
§1. Limitele formulării de amendamente la proiectele de bugete în cadrul dezbaterilor parlamentare	95
§2. Procedura de aprobare a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat	96
§3. Categoriile de bugete aprobate prin lege. Aprobarea bugetelor instituțiilor publice.....	98
§4. Soluția în cazul neaprobării în termen a bugetelor centrale.....	100
Secțiunea a 2-a. Aprobarea bugetului local.....	101
§1. Competența aprobării bugetului local. Calendarul aprobării.....	101
§2. Soluția în cazul neadoptării în termen a bugetului de stat	102
§3. Comunicarea bugetului local adoptat către autoritățile publice centrale.....	103

Capitolul VI. Adoptarea actelor normative cu impact bugetar.....	104
Secțiunea 1. Evaluarea impactului bugetar al actelor normative/măsurilor/politicilor	104
Secțiunea a 2-a. Consecințele nerespectării obligațiilor legate de evaluarea impactului bugetar al proiectelor de acte normative	107
Secțiunea a 3-a. Coordonatele constatării neconstituționalității actelor normative cu impact bugetar	108
Secțiunea a 4-a. Determinarea constituționalității actelor normative prin care se diminuează veniturile bugetare.....	116
Capitolul VII. Transferuri între bugetele publice	117
Secțiunea 1. Categoriile de transferuri între bugetele publice.....	117
Secțiunea a 2-a. Transferuri de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat.....	118
Secțiunea a 3-a. Transferuri de la bugetul de stat la bugetele locale.....	118
§1. Cote defalcate din impozitul pe venit	119
§2. Cote și sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat cu destinație specială și pentru echilibrarea bugetelor locale	123
2.1. Destinații ale sumelor transferate	123
2.2. Utilizarea sumelor transferate bugetelor locale	124
2.3. Echilibrarea bugetelor locale și principiul autonomiei locale.....	131
2.4. Alte destinații.....	132
§3. Transferuri consolidabile pentru bugetele locale	132
§4. Programul Național de Dezvoltare Locală.....	134
§5. Fondul de rezervă al Guvernului	134
§6. Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului.....	134
Capitolul VIII. Execuția bugetară.....	135
Secțiunea 1. Noțiuni. Operațiuni principale	135
Secțiunea a 2-a. Limite valorice anuale privind cheltuielile	136
§1. Creditul de angajament	136
§2. Creditul bugetar	137
§3. Absența obligației de a utiliza creditele de angajament și creditele bugetare	138
Secțiunea a 3-a. Repartizarea pe trimestre a veniturilor și cheltuielilor	139
Secțiunea a 4-a. Execuția de casă.....	141
Secțiunea a 5-a. Deschiderea de credite bugetare	143
Secțiunea a 6-a. Etapele efectuării cheltuielilor	145
§1. Angajarea cheltuielilor.....	145
1.1. Noțiune. Angajamentul.....	145
1.2. Angajamentul legal. Categoriile de acte juridice.....	146
1.3. Relația dintre angajamentul legal și creditul de angajament, respectiv creditul bugetar	149
1.4. Încheierea contractelor	151
1.5. Limitări ale încheierii/emiterii angajamentelor legale	154

1.6. Modificarea contractului în vederea corelării obligațiilor de plată cu creditele bugetare	157
1.7. Competența angajării cheltuielilor.....	159
§2. Lichidarea cheltuielilor.....	159
2.1. Condiția suspensivă legală.....	159
2.2. Excepție – Plata în avans	160
§3. Ordonanțarea	162
§4. Plata	163
4.1. Verificarea documentelor justificative.....	163
4.2. Limitări legale ale efectuării plății.....	164
§5. Principiul separării atribuțiilor în efectuarea cheltuielilor din fonduri publice.....	165
Capitolul IX. Finanțarea investițiilor publice	169
Secțiunea 1. Considerații generale privind investițiile publice. Reglementare. Noțiuni	169
Secțiunea a 2-a. Modalități de finanțare a investițiilor publice	172
§1. Investiții finanțate din fonduri publice.....	172
§2. Finanțarea investițiilor publice din fonduri private	175
§3. Reflectarea în bugetele publice a obligațiilor născute din contractele prin care se realizează investiții publice cu finanțare privată	177
Capitolul X. Criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale	179
Secțiunea 1. Criza financiară.....	180
§1. Condițiile pentru declararea crizei financiare	180
§2. Declanșarea procedurii de criză financiară	181
§3. Planul de redresare financiară.....	182
§4. Încetarea situației de criză financiară.....	183
Secțiunea a 2-a. Insolvența unității administrativ-teritoriale.....	183
§1. Condițiile pentru declararea insolvenței	183
§2. Deschiderea procedurii insolvenței.....	183
§3. Planul de redresare. Suspendarea calității de ordonator principal de credite	184
§4. Închiderea procedurii insolvenței	185
Capitolul XI. Ajutorul de stat.....	186
Secțiunea 1. Noțiune. Reglementare	186
Secțiunea a 2-a. Condițiile cumulative pentru existența ajutorului de stat.....	187
§1. Intervenție a statului sau prin utilizarea fondurilor (resurselor) publice.....	187
§2. Existența unui avantaj economic acordat unei sau mai multor persoane pe care acestea nu l-ar fi obținut în condițiile normale ale pieței	189
§3. Caracterul selectiv al măsurii.....	190
§4. Efectul asupra schimburilor comerciale derulate între statele membre ale UE	190
Secțiunea a 3-a. Reglementarea ajutorului de stat în dreptul român	191

Secțiunea a 4-a. Categoriile de ajutoare de stat.....	191
Secțiunea a 5-a. Notificarea ajutorului de stat. Ajutorul ilegal sau utilizat abuziv. Recuperarea ajutorului de stat.....	193
§1. Notificarea ajutorului de stat	193
§2. Ajutorul de stat ilegal sau utilizat abuziv.....	194
§3. Recuperarea ajutorului de stat	194
Capitolul XII. Modificarea bugetelor publice.....	196
Secțiunea 1. Modalități de modificare a bugetelor publice	196
Secțiunea a 2-a. Rectificarea bugetelor publice	197
§1. Obiectul rectificării.....	197
§2. Rectificarea bugetelor.....	199
2.1. Cazurile de rectificare a bugetelor.....	199
2.2. Procedura rectificării	199
Secțiunea a 3-a. Rectificări generate de adoptarea actelor normative cu impact bugetar.....	202
Secțiunea a 4-a. Virarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament.....	207
§1. Limite ale modificării bugetelor publice prin virarea de credite	207
1.1. Majorarea cheltuielilor de personal	208
1.2. Virarea creditelor de angajament sau bugetare alocate cheltuielilor de personal către alte destinații de cheltuieli.....	209
1.3. Virarea creditelor de angajament sau bugetare alocate cheltuielilor de investiții către alte destinații de cheltuieli	209
§2. Virarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament	210
2.1. Virarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament în bugetele centrale.....	210
2.2. Virarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament în bugetele locale.....	211
Capitolul XIII. Încheierea execuției bugetare.....	213
Secțiunea 1. Efectele încheierii exercițiului bugetar	213
Secțiunea a 2-a. Elaborarea și aprobarea Contului de încheiere a execuției bugetare	215
§1. Elaborarea și aprobarea Contului de încheiere a execuției bugetare pentru bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat	215
§2. Elaborarea și aprobarea Contului de încheiere a execuției bugetare pentru bugetul local	216
Capitolul XIV. Datoria publică. Aspecte generale.....	218
Secțiunea 1. Împrumuturile ca venituri extraordinare.....	218
Secțiunea a 2-a. Relația între veniturile extraordinare și datoria publică.....	220
Secțiunea a 3-a. Reglementarea datoriei publice.....	222
Secțiunea a 4-a. Datoria publică. Noțiune. Tipologie	223
Secțiunea a 5-a. Formele datoriei publice	225
Secțiunea a 6-a. Elementele caracteristice ale obligațiilor de natura datoriei publice.....	226
Secțiunea a 7-a. Scopul asumării datoriei publice.....	226

Secțiunea a 8-a. Părțile raporturilor juridice ce iau naștere în cadrul contractării datoriei publice	227
§1. Debitorii obligațiilor de natura datoriei publice	227
§2. Creditorii obligațiilor de natura datoriei publice	228
§3. Debitori garanțați (în beneficiul cărora sunt emise garanțiile publice).....	229
Secțiunea a 9-a. Natura juridică a contractului de împrumut public și a celui de garanție publică.....	230
Secțiunea a 10-a. Limitările aplicabile asumării obligațiilor de natura datoriei publice	233
§1. Limitări stabilite la nivel național.....	234
§2. Limitări stabilite la nivelul UE	234
Capitolul XV. Datoria publică guvernamentală	238
Secțiunea 1. Asumarea și administrarea datoriei publice guvernamentale. Atribuții.....	238
Secțiunea a 2-a. Scopul asumării datoriei publice guvernamentale	239
Secțiunea a 3-a. Contractarea datoriei publice	241
Secțiunea a 4-a. Limitele asumării datoriei publice guvernamentale. Plafonul anual pentru emiterea de garanții de stat	241
Secțiunea a 5-a. Instrumentele datoriei publice guvernamentale	243
§1. Titlurile datoriei publice guvernamentale directe	243
1.1. Titlurile de stat.....	244
1.2. Contractele de împrumut	245
1.3. Plasamentul privat	246
1.4. Contracte asimilate împrumuturilor.....	247
§2. Titlurile datoriei publice guvernamentale garantate. Garanții de stat	250
2.1. Emitenții garanțiilor de stat	250
2.2. Beneficiarii garanțiilor de stat	251
2.3. Tipologia garanțiilor de stat. Garanții individuale și sisteme de garanții.....	251
2.4. Obligațiile garantului. Fideiusiune sau garanție autonomă.....	252
2.5. Garanția publică – contract sau act administrativ unilateral?	255
2.6. Ajutorul de stat în materia garanțiilor publice	257
2.7. Fondul de risc	259
Secțiunea a 6-a. Executarea obligațiilor de natura datoriei publice guvernamentale. Autorizarea bugetară permanentă. Serviciul datoriei publice	259
Secțiunea a 7-a. Operațiuni de administrare a riscurilor aferente datoriei publice	261
Secțiunea a 8-a. Evidența și raportarea datoriei publice.....	262
§1. Registrele datoriei publice	262
§2. Raportul anual privind datoria publică. Contul general al datoriei publice	262

Capitolul XVI. Datoria publică locală	264
Secțiunea 1. Noțiunea de datorie publică locală.....	264
Secțiunea a 2-a. Calitatea de debitor al datoriei publice locale.....	266
Secțiunea a 3-a. Scopul contractării datoriei publice locale.....	267
Secțiunea a 4-a. Creditorii obligațiilor de natura datoriei publice locale	268
Secțiunea a 5-a. Plafoanele de îndatorare locală	272
Secțiunea a 6-a. Condiții financiare pentru asumarea obligațiilor de natura datoriei publice.....	275
Secțiunea a 7-a. Titlurile datoriei publice locale.....	276
§1. Titlurile datoriei publice locale directe.....	276
§2. Titlurile datoriei publice locale garantate	278
2.1. Garantarea prin venituri.....	278
2.2. Avalizarea biletelor la ordin	279
§3. Beneficiarii garanțiilor locale	280
§4. Fondul de risc	282
Secțiunea a 8-a. Contractarea datoriei publice locale.....	282
Secțiunea a 9-a. Executarea obligațiilor de natura datoriei publice locale	283
Secțiunea a 10-a. Raportarea și publicitatea obligațiilor decurgând din datoria publică locală.....	283
§1. Obligații de înregistrare	284
§2. Obligații de publicitate	284
§3. Obligații de raportare și transmitere de documente	285
Secțiunea a 11-a. Controlul execuției datoriei publice locale	285
Capitolul XVII. Finanțări rambursabile contractate de la instituții financiare internaționale și UE	287
Secțiunea 1. Instituțiile financiare internaționale. Considerații generale	287
Secțiunea a 2-a. Fondul Monetar Internațional	288
Secțiunea a 3-a. Banca Mondială	290
Secțiunea a 4-a. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Banca Europeană de Investiții	291
Secțiunea a 5-a. Împrumuturi de la UE în cadrul Mecanismului de asistență financiară pentru balanțele de plăți.....	291
Capitolul XVIII. Controlul financiar public	294
Secțiunea 1. Controlul financiar public. Noțiune, obiect, obiective.....	294
Secțiunea a 2-a. Controlul financiar preventiv.....	297
§1. Obiectul și obiectivele controlului financiar preventiv. Forme	297
1.1. Controlul preventiv propriu	298
1.2. Controlul preventiv delegat	298
§2. Rezultatul controlului financiar preventiv	299
Secțiunea a 3-a. Auditul public intern	299
Secțiunea a 4-a. Auditul public extern exercitat de Curtea de Conturi	300
§1. Autonomia Curții de Conturi în exercitarea funcției de control	300
§2. Entitățile supuse controlului Curții de Conturi	301

§3. Auditul extern realizat de Curtea de Conturi	302
3.1. Auditul financiar al conturilor anuale de execuție a bugetelor publice	302
3.2. Auditul performanței. Obiectivele auditului	302
Bibliografie	307